

עדותו של רב-סרן שלום גרין

מה שמך המלא?	<u>הינ"ר אגרנט:</u>
גרין שלום.	<u>ש. גרין:</u>
דרגתך רב-סרן?	<u>הינ"ר אגרנט:</u>
כן.	<u>ש. גרין:</u>
אתה מצהיר בהן צדק לומר את האמת?	<u>הינ"ר אגרנט:</u>
כן.	<u>ש. גרין:</u>
אמנם איש לא הרשה לך לעשן פה... אם זה מפריע אנליכול לכבות.	<u>לנדרש:</u> <u>ש. גרין:</u>
אני נוהן לך רשות לעשן.	<u>אגרנט:</u>
העדות שלך היא סורית והדיון הוא סודי.	
אתה מסרה עדות לפני אלוף-משנה כמילואים יהושע פכו ב-23 באפריל 1974?	
כן.	<u>ש. גרין:</u>
העדות הזו נכונה?	<u>הינ"ר אגרנט:</u>

ש. גרין: אני צניח שכן.

היו"ר אגרנט: אחה קראח אוחה?

ש. גרין: אני לא קראתי אוחה. אני פסרחי אוחה והוא הקליט אוחה. לא

קראתי אוחה אחר-כך.

היו"ר אגרנט: אולי תעבור אליה ותראה אותה? (מוסר אח העדות לעד לעיונו).

העדות נכונה?

ש. גרין: כן.

היו"ר אגרנט: מה ידוע לך על המספך שעליו מדובר שם?

אחה מזכיר את המספך הזה בעדותך?

ש. גרין: כן.

היו"ר אגרנט: מה ידוע לך על המספך הזה? אחה ראיח אוחו פעם?

ש. גרין: את המספך הכחוב לא ראיחי. רק את הצילומים. סימן-טוב הראח

לי את הצילומים.

ירין: פחי הוא הראח לך את הצילומים?

ש. גרין: הוא הראח לי את הצילומים כשהיינו בדבלה.

היו"ר אגרנט: מי הראח לך?

ש. גרין: סימן-טוב.

היו"ר אגרנט: שני מספכים?

ש. גרין: כן.

היו"ר אגרנט: האס אלה הם שני הצילומים? (פראח לעד את הצילומים).

ש. גרין: כן.

היו"ר אגרנט: פחי הוא הראח לך אותם?

- ש. גרין: אמ-חממח האריף מדוייק אינני זוכר.
- הי"ר אגרנט: אבל בערך?
- ש. גרין: מה שכחות, זה היה עוד לפני הפרדה הכוחות, כאשר האוגדה של אריק עזר היהתה מסערכ לתעלה, חזרתי מחופש ונפגשנו ברפידיס.
- לסקוב: פתי זה היה?
- ש. גרין: צריך להיות משהו בפברואר. אני לא זוכר.
- הי"ר אגרנט: בפברואר בערך?
- ש. גרין: אני חושב.
- ירי: לשם מה הוא הראה לך את זה פתאום?
- ש. גרין: הוא הראה לי את המסמכים האלה ורצה לדעת מה דעתי עליהם. הנה הוא כתב לפני המלחמה. אני חושב שמכחינה מקצועית הוא רצה להראות לי את זה.
- ירי: אתה לא התפלאה שיש לו תצלום של המסמכים?
- ש. גרין: שאלתי אותו במקום למה יש לו את הצילומים ולא את האורגינל, והוא אמר שאם האורגינלים הוא נחן לשרוף. הוא רצה שישרפו אותם, כי לדבריו באותו מעמד אמר שיש לחץ על אריה, פחד שיש לחץ על אריה, אינני זוכר בדיוק את המלים שלו.
- הי"ר אגרנט: הוא אמר שיש לחץ או פחד שיש לחץ?
- ש. גרין: אני לא זוכר. אני רק שוכר שהניסוק היה לחץ של אריה. הוא לא רוצה להעמיד אותו במצב לא נוח כלפי גדליה, מלפני כי הוא היה באותה יחידה, ולכן ביקש לשרוף אותם שלא יהיה לחץ.
- ירי: זה היה בסדר לפי דעתך שיש לו תצלום? זה מסמך סודי, מותר שהוא יהיה מחוץ לחדר המסמכים?

לצורך העבודה אני חושב שהוא יכול לעשות את זה.	<u>ש. גרין</u>
איזה עבודה?	<u>ידין</u>
קצין סערך.	<u>ש. גרין</u>
שם היה חומר שמפרט # מסמכים של <input type="text"/> חמ"ס רציניים ביותר.	<u>ידין</u>
נכון.	<u>ש. גרין</u>
זה בסדר שיהיה לו מסמך, ולך כסמן לא הערתי לו שמכחינת בסחון שדה זה מסוכן ביותר?	<u>ידין</u>
חומר שנוגע לתקופת אוקטובר.	<u>לסקוב</u>
זה חומר שנוגע לתקופת אוקטובר לכל מקורות קהיליית המודיעין.	<u>ידין</u>
לא הערתי לו. אני חושב שזה לא בסדר אבל לא הערתי לו.	<u>ש. גרין</u>
אני חושב מה שהוא עשה במסגרת הכוננות, פה לועדה הוא ביקר את זה.	
מה היה אז תפקידך כצבא?	<u>היו"ר אגרנט</u>
הייתי קצין סערך במילואים אצל סימן-טוב.	<u>ש. גרין</u>
מש משלה ירך בחיים האזרחיים?	<u>נכנעל</u>
מהנדס.	<u>ש. גרין</u>

אחרי כן אא.

6125

ש. גרין: אני מהנדס.

היו"ר אברנט: בן כמה אתה?

ש. גרין: עשרים ושבע וחצי.

היו"ר אברנט: היית קצין מערך מילואים של מה?

ש. גרין: קצין מערך ~~מילואים~~ מצרים כפיקוד. הייתי מפקד החוליה, למעשה גמרתי את התפקיד אחרי מלחמת ששת הימים, מאז אני במילואים.

היו"ר אברנט: ומהחלת המלחמה?

ש. גרין: מהחלת המלחמה הייתי בדכילה כקצין מערך.

לסקוב: גויסת רק ב-7 בחודש?

ש. גרין: בשבת, למעשה התקשרו אלי ביום ששי ב-10 או 11 בלילה.

לסקוב: מהי עזבת את הפיקוד לפני שעברת למילואים?

ש. גרין: בערך בפברואר או מרץ 1968 עזבתי את הפיקוד. שרתי עוד שנה בתל אביב.

היו"ר אברנט: מהי השתחררת מהצבא?

ש. גרין: סופית השתחררתי ב-1969.

היו"ר אברנט: אני ~~השאל~~ ^{סכין} שלא היה לך קשר עם הפרשה הזאת לפני שהמסמכים הושמדו?

ש. גרין: לא היה.

לנדרוי: מה היחה דעתך כאשר הוא שאל אותך מה דעתך על המסמכים האלה?

ש. גרין: קראתי אותם, ועד כמה שאני זוכר, לא נפתי לו תשובה קונקרטית. מסמכים אלה נראו לי חמורים. אני לא מתייחס כרגע למסקנות, אני גם לא זוכר בדיוק שהמסקנה של מלחמה היתה שם במכירות נמוכה. ער כמה שאני זוכר וחושב שזה כאמת תועלתי, נדמה לי שבאחד המסמכים יש רשימה או טבלה של תופעות שלא מתקשרות למסגרת של תרגיל. אני חושב שהערך של המסמכים הוא לא כל כך במסקנה שהוא הגיע אליה, אלא דווקא בשאלות שעורר בטבלה זאת. ~~השאלה~~ ^{הטבלה} הזאת נשארה תקוקה בזכרוני.

6126

העד ש. גרין

ראית בזה יותר משמעות מאשר במסקנה?

היו"ר אגרנס:

מקצועית אני חושב שכן. מפני שאני לא כל כך מאמין, לפי

ש. גרין:

ההתרשמות שלי מהמעשים שנעשו בחוליה, לא נראה לי סימן טוב

עצמו האמין שזה ערב מלחמה.

יש מה שנקרא שיטת מטריה: אתה מביא את כל האפשרויות

ובזה אתה יוצא ידי חובתך.

אתה יכול לתת רפרנס לתורת עבודה מסה מודיעין, ששם

לסקוב:

מפליצים לאנשי מערך, למודיעין שכני, למישהו כך לנהוג?

אני חושב שהתופעה הזאת קיימת -

ש. גרין:

מתי הכחנת בה?

לסקוב:

גם אחרי המלחמה. הייתי שבעה חודשים בתור מפקד חוליה,

ש. גרין:

ואני מדבר על התקופה הזאת.

רק במודיעין נוהגים כך, או גם במבצעים נהגו כך?

לסקוב:

אני לא מדבר על מבצעים. אני מדבר כרגע על מודיעין

ש. גרין:

בנושא התראות. אני לא מדבר כרגע על התראות בסונחים

של מלחמה, אלא -

ש. גרין:

סימנים מעידים ודברים כאלה.

לסקוב:

סימנים מעידים, ויש גם הרבה התראות טקטיות, בעיקר

ש. גרין:

בתקופה של מלחמת ההתשה הקטנה הזאת אחרי המלחמה. אתה מקבל

איזה רמז שאם ~~התראות~~ שיכול להתראות לך לא רציני, ובשביל להיות כסוף אתה

אומר שזה גם לא רציני, גם כן רציני, וגם כל מיני אפשרויות ביניים, ואז אתה

מכוסה. השיטה הזאת, לצערי, אני חושב שהיא לא נעקרה מן השורש בחיל. וכסף הכל

הדרך של הפיקוד הוא צריך להחליט אם ילבשו כובעי מלדה או לא ילבשו כובעי

מלדה. אזלנו אין מקום לספקולציות של 8 אפשרויות.

אתה אומר את זה מכחינת העבודה במחלקה, או שאתה אומר את זה

לסקוב:

גם מכחינת העבודה עם אמ"ן.

6127

ש. גרין: אני סתייחס לעבודה עם אמ"ן. אני חוזר, במסגרת הפיקוד, אני חושב לא רק שאין לזה מקום, אני חושב שזה אסון אם זה ישנו, כי הפיקוד הוא הדרג האחרון שצריך לקבוע אם יש מקום להתייחס או לא.

לנדוי:
נבנצל:

אם הכנתי אותך נכון, אפילו במשטר של שיטה כזאת, הרשימה של השאלות שישנן בסוף המסמך היא בכל זאת מרשימה?
אני חושב שרשימה של שאלות מסוג זה לפחות חייבה להביא את הענין לדיון מחודש ולהציב סימן שאלה.

ש. גרין:

חשבתי שיהיה לי פעם זמן לשבת לקרוא את החומר +++ מלפני המלחמה עוד פעם ולהגיע לדעה משלי. אין לי זמן לזה, ולצערי לא עשיתי את זה. לכן קשה לי מאוד להבין מה קרה שם. אבל נראה לי שאם מישהו מציג שאלות כאלה, ועד כמה שאני מכין שאלות אלה התעוררו גם במסכ"ל, אולי לא הביאו אותן, אבל היו ערים לעזבדה שהן קיימות, פשוט לא נתפש אצלי איך הדברים האלה לא הגיעו לדיון מסודר או נסיון מחודש להגיע להערכה.
לנדוי: עוד לא הכנתי בדיוק מה שאמרת על שיטה המסריה. אחת אומר שהמפקד הוא שצריך בסופו של דבר להחליט.

ש. גרין: אני חושב שקצין המערך צריך קודם כל להחליט, להביא את זה לידועת המפקד, לשמוע דעתו, להגיע לאיזה שהיא מסקנה חד משמעית עד כמה שאפשר, לא תמיד זה אפשרי.

אביא דוגמה קונקרטית. בשלוש בלילה אחת יושב לכרך בחדר, אתה מקבל בטלפרינטר ידיעה שמסמעותה יכולה להיות חוליה כשש, ויכולה להיות החקפה בבוקר, ואתה צריך להחליט אם אתה מכניס את הקו לכוננוח או לא מכניס את הקו לכוננוח, כשאתה יושב בדרג הפיקוד, אין לך מקום לחת לאוגדות ארבע אפשרויות ולהגיד: הנה 4 אפשרויות, חחליטו אתם מה אתם עושים, ואני מכוסה. אני טוען שצריכים להיות בנויים בצורה כזאת, שלפחות ברמה הנמוכה של הפיקוד, שש+ הדברים צריכים לצאת מסוכמים וחד-משמעיים, כי אתה צריך להחליט ולא מישהו אחר, כי מחתתין אין מי שמסוגל להחליט.

6123

ידין: חד משמעי - פרוש הדבר ש אתה יכול לעשות טעות חד-משמעית.

אתה צריך להציג לפחות את הברירות לפני המפקד.

ש. גרין: זה נכון. מה שהשתדלנו לעשות זה להציג את הידיעה,

עד כמה שהבטחון מרשה, להציג את ההערכות שלנו בענין זה,

מה האפשרויות הפתוחות, ובסופו של דבר השורה האחרונה הייתה דעתנו בענין זה.

זכותו של מי שמקבל את זה לחלוק על דעתנו.

ידין: מדוע אתה קורא לזה שיטת מסריה?

ש. גרין: כי לדעתי אתה לא יכול לומר שאפשרות אחת היא מלחמה, אפשרות

שניה היא לא מלחמה, ולפעמים מוצאים גם שלוש אפשרויות

נוספות. ובסופו של דבר, מי שקורא את הדברים לא יוצא מהענין.

נבנצל: זה כשאתה מדווח פתוך לאמ"ן, אבל כשאתה מדווח למסונה עליך

אין צורך בזה?

ש. גרין: בתוך אמ"ן, כשאני נכנס לקמ"ן ונכנס לדיון, פעלים את כל

האפשרויות ומנהלים ויכוח פתוח. אני פתוח לדברים

שיוצאים לדרג נמוך, ואפילו מודיעיני, לאוגדה, לדעתי צריכים לצאת דברים שאפשר

להבין מהם מה קורה, כי האוגדה לא רואה את החומר. האוגדה לא יכולה לשפוט,

היא לא רואה את החומר. יכול להיות שזה לא טוב ולא נכון, מטעמי בטחון מביעים

לזה.

לנדוי: לא אתה מעמיד את הכוחות בכוננות, זאת עושה המפקד.

ש. גרין: כן. לפי ששלם+ המלצה של מודיעין. מי שצריך להגיד

בסופו של דבר כן או לא זה קמ"ן הפיקוד, הוא צריך

להגיד למפקד אם זה רציני או לא.

ידין: בכל אופן הקמ"ן צריך להציג שתי אפשרויות עם סכירויות

מסוימות, אם הוא לא חושב שהענין לא חד וחלק. אם זה

חד, אני מבין. אבל יכול להיות שהמצב לא חד וחלק.

ש. גרין: נכון. זו בעיה. לא תמיד זה פשוט.

6129

ידין:

דיברת על שיטת המסריה. יש לי המסמך מ-1 בחודש. בסיוסם

שהוגשה לבדליה כתוב: "את הארועים וההתרחשויות ~~האחרות~~ במסגרת

התכונה שאותרה כצבא המצרי, כצד הידיעות על חידוש המלחמה, אפשר לתת את

ההערכות הבאות: 1. שזה במסגרת תרגיל; 2. הערכה מסוייגת לפיה הארועים

שהוזכרו במסגרת הזאת מהווים סימנים מעידים לאפשרות חידוש המלחמה, ואין

באפשרותנו להעריך את זה בסכירות, אך לא ניתן להתעלם מאפשרות של ניצול ריכוז

הכוחות במסגרת ~~האחרת~~ החמרוניים המקיפים למעבר למתקפה כוללה למבצעי אמת".

זאת מטריה?

ש. גרין:

אני רוצה לשאול אותך שאלה אחרת: מה האפשרות השלישית?

אני לא מדבר על אפשרות שלישית, אני מדבר על שתי אפשרויות.

ידין:

פה הוא מקבל ידיעה שזה תמרון, מלמעלה עד למטה, והוא

קצין מערך, הוא מקבל את זה כנתון. מצד שני הוא רואה לנגד עיניו דברים, והוא

מפרט אותם. הוא אומר: יכול להיות שזה תמרון, אבל אני חייב להתריע ולומר

סימנים אלה ואלה אינם מאפשרים להתעלם מאפשרות של ניצול הדבר למבצעי אמת.

את הסעיף הזה הקמ"ן מוחק. זה בסדר? זה כדי שלא תהיה מטריה?

לא. אני לא חושב שמחק את זה בגלל זה. לא דיברתי אתו למה

ש. גרין:

מחק, אבל אני חושב שמחק מפני שהיה נעול על איזה הערכת

מצב אחרת.

ידין:

כשאחה אומר שסימן טוב עשה מה שקשה כדי שתהיה לו מטריה,

אולי אתה עושה לו עוול בהערכת זו, אולי באמת הגיע למסקנה.

אני רוצה שתבין אותי עד הסוף. אני לא מתכוון לומר שמה

ש. גרין:

שנכתב בסעיף זה הוא מטריה. דיברתי על שיטה כללית בחייל.

בעדות שלך בכתב אתה בפירוש אומר, שמה שסימן טוב עשה הוא

ידין:

לא מפני שהעריך, אלא מפני שרצה להשחמש בשיטת המטריה.

אני שואל אותך שאלה: אתה קמ"ן, קצין מערך מביא לך מסמך מאד שקול, מצד אחד כך

וכך, אבל מצד שני... - אתה חייח/ אומר לו: שמע, זאת מטריה, אני לא אוהב

דברים כאלה, תחתום.

ש. גריין:

לא על סמך מה. אספר לך מה מצאתי בחוליה בשכת בבוקר.

אני מדבר על סמך בחינת הפעולות שנעשו על ידו. נניח

שלא הצלחתי לשכנע את הקמ"ן, אבל אתהמשוכנע שיש מלחמה.

יריין: לא משוכנע.

ש. גריין:

חושב, חוסר שיש מלחמה. מחייבים אותך הנוהלים שיש

בחולית מערך, מהעבודה שמוכרת לי, לפחות, כמו שתורגלה,

זה מחייב אותך לשורת פעולות מקדימות אפילו אם צהל לא חושב להכנס לכוננות.

הפעולות האלה הן בסך הכל ספורות ופשוטות: א. אתה מעדכן סגירת כוננות,

והיה אם יקרה משהו יש לך מה לחלץ, אתה מעדכן מפות מערך שאם יהיה משהו יש לך

מה לחלק, ב. אתה נוכח - אתה נוכח, גם אם על סף המוות, אתה שם, אפילו על

אלונקה.

יריין:

הוא היה חולה.

ש. גריין:

נכון, היה חולה. בשכת, ב-11 או 12 הגיע לשם, והצליח

להחזיק את עצמו על הרגלים. אני ביקשתי מאנשים בחוליה -

כאתי כיום שכת, מצאתי שם שני סמלים ראשוניים, אמרו לי: אתה מפקד החוליה.

אמרתי לגדליה: אני אפילו את הטלפונים לא מכיר בחוליה, אז תביאו לי את

סימן-טוב אפילו על אלונקה, שישכב פה ואני לפחות אשאל אותו מה זה ופה זה,

איפה הטלפונים, מי הגורמים.

היו"ר אגרנט:

היית אחד מקציני המערך או היית מפקד?

ש. גריין:

הייתי אחד מקציני המערך, והגעתי ראשון. נסעתי ברכב שלי.

לא נסעתי בלילה, כי מחדתי שיזרקו עלי אבנים. יצאתי

בארבע וחצי בבוקר מהכיתה והגעתי בשבע.

אני חושב שחובה ראשונה היא נוכחות. זה אלף בית. אם חיקף

אחרון האנשים בחוליה, יגיע לך שאם יש מהומה כזאת או תרגיל בהיקף כזה, אתה

לא עוזב את החוליה. זה אלף, בית, אתה עושה שורת פעולות בשביל להתכונן לצרות.

שמעתי על הסמכים.

ישיבה ק"ח, בוקר
העד ש. גרין

613;

היו"ר אגרנט:

אז הוא לא סיפר לך על המסמכים - סימן-טוב כשהגיע?

ש. גרין:

לא. חוץ כדי המלחמה מישהו אמר לי שיש איזה מסמכים, אבל

לא היה לאף אחד ראש לחשוב על המסמכים האלה. הוא הראה

לי את הצילומים ברפידים.

הדברים שהזכרתי לא נעשו. הדבר שאני לא מסוגל להסביר אותו,

כי הוא בניגוד לחינוך, זה לקחת מסמכים אלה - שאלתי אותו גם ברפידים:

לקחת את המסמכים, מה עשית אתם? הנה הקס"ן מחק חצי מהמסמכים, כזה נגמר

התפקיד? כזה התמצה כל מה שאחז מסוגל לעשות - לכחוב את המסמך, להכניס אותו

למגירה ולשמור אותו ליום הדין?

ידין:

הוא נתן לקצין המודיעין וזה לא ~~היה~~ ^{היה} אותו.

ש. גרין:

למה לא הפיץ? אני עברתי סבבים כאלה די הרבה אחרי המלחמה.

אתם זוכרים את ~~המסמך~~ ^{המסמך} חכוננות. היו מקרים שבלילות

הצטברו סימנים פעידים והמסקל נעשה רציני. ישבנו וחיברנו מסמך. חיברנו את

המסמך אחרי דיון, אחרי בדיקה. הראנו בכוקר לגדליה, ואין דבר כזה, אולי רק

פעם אחת קרה שעבר מסמך בלי תיקון -

ידין:

זה היה כבר אחרי שהמלחמה התחילה והסתבר שהשיטה

הקודמת הייתה קטסטרופלית.

ש. גרין:

אני מתכוון לכך שלאחר התיקון וההערות של גדליה, זה תוקן

מיד, בלי ללכת אפילו לישון, וזה חזר טוב לגדליה לתיקון

נוסף. לזה אני מתכוון. אני חושב שהאחריות לדחוף נושא כזה היא בלעדית שלו.

לנדוי:

לידיעתך, יש חילוקי דעות בין גדליה וסימן-טוב בידי

מי נשאר המסמך הזה. אני חושב שהערות של סימן טוב עד כה

היא שזה נשאר בידי גדליה עד יום ששי לפני פרוץ המלחמה, ואז החזיר לו.

לסקוב:

הוא חזר בשביל, והחזיר לו את זה לפני הצהריים.

אחרי כן מי

לפני כן - אא

ועדת החקירה - 9.5.74

ס.י.

ישיבה ק"ח (כבוקר)

הער: ש. גרין

לנדוי: כאשר הוא חזר, אתה החזרת אותו, ואז הוא כנראה - זאת עדותו -

אז הוא קיבל את המסמך חזרה.

ש. גרין: בסדר, זה לא חשוב איפה הוא נשאר. גם זה לא תקיין.

לנדוי: אלא?

ש. גרין: מה שאני שוען הוא שאם אני הייתי אינטרסנט שמסמך כזה ייצא,

אני יכול להעיד על עצמי, אינני יכול להעיד על מישהו אחר -

אם הייתי אינטרסנט שהמסמך הזה ייצא, אז הייתי רואג לקבל אותו חזרה והייתי

רואג לחקן, להוציא, אילו הוא היה מוציא רק את הטבלה עם השאלות, ולא שום דבר

אחר, אפילו לא רבע מסקנה, ומוציא את זה שוב פעם למטכ"ל כ"פסיטבק" או כערעור על

מסקנה קיימת - אני חושב שהיה למסמך הזה ערך. כשהוא בחוץ המגירה, שוכב אצל

גדליה או לא חשוב אצל מי - אין לו ערך, פשוט.

לנדוי: האם סימן-טוב יכול להפיץ על דעת עצמו, או הוא צריך להפיץ

דרך גדליה?

ש. גרין: לא, הוא יכול לקחת מסמך כזה, אפילו לחקן, למצוא ניסוחים

אחרים או למחוק מה שבשום אופן לא עובר את הביקורת של גדליה,

ומה שנשאר הוא יכול להוציא. הוא יכול להוציא אחרי שבגדליה מתקן ורואה את

הגירסה הסופית, ואני חושב שהדבר הזה הוא באחריותו של קצין המערך.

היו"ר אברנט: אחת לא יודע, אם גדליה אמר לו לא להפיץ, אש הוא יכול להפיץ?

ש. גרין: לא, אני לא מכיר דבר כזה. אני לא יודע, לא נכנסתי לבעיות

החפצה ביניהם. לי לא ברור למה המסמך הזה...

היו"ר אברנט: אני רק אומר: נניח, אז הוא לא יכול לעשות שום דבר, אלא

לתשאיר את זה במגירה, לא?

ש. גרין: לא, אין דבר כזה. אתה הוא איש המקצוע, אז מה זה?

ס.י.

ועד החקירה - 9,5,74

ישיבה ק"ח (בבוקר)

הער: ש. גרין

האם הקמ"ן יכול להגיד לי: זה לא ייצא בשום אופן? הוא לא יכול להגיד לי.

ידין: מדוע הוא לא יכול להגיד לך? הוא מסונה עליך.

ש. גרין: הוא מסונה. אבל אם אני עומד עם שתי הרגלים על הקרקע -

ואני מאמין שסימן טוב עמד עם שתי הרגלים על הקרקע, עם אוסף של שאלות שאין לו עליהן חשבות - אפשר לשכנע כל אדם. יכול להיות שבדליה לא יודע מה הוא מחק אפילו.

ידין: אני אראה לך מה הוא מחק. הוא מחק את כל האלטרנטיבות.

בכל מקום שכתוב שזה אולי מלחמה - זה מחוק.

ש. גרין: והשאלות? אוסף השאלות שלא הסתדרו במסגרת העניינים - זה מחוק?

ידין: נניח שלא. אז מה? הלא הוא השאיר לך את המסמך הזה ואמר:

אל תסיף.

ש. גרין: אבל למה זה לא יצא?

ידין: לא זו הבעיה שלנו. זו שאלה לתור.

ש. גרין: בכל אופן, על הדברים האלה, משלוש הנקודות האלה שמניתי פה -

אני גם כתבתי/את זה במסמך, במכתב שהבאתי לכס - נראה לי

שהדברים האלה לא מעידים על שכנוע עצמי, נאמר. כי הוא היה מחוייב לעשות איזה שהן פעולות שלא נעשו שם.

ידין: אני רוצה שתבין: הנושא הוא לא אם סימן טוב היה צריך לעשות

פעולות או לא. מה שאנחנו כתבנו כדין-וחשבון הוא שכאשר קצין

המערך הביא לפני קצין המודיעין את האוסף של הסימנים האלה... - אנחנו דנו לא

בסימן-טוב, דנו בקצין המודיעין, אני רוצה שתבין - קצין המודיעין על אחת כמה

וכמה היה חייב להעכיר את הסימנים האלה למפקדים שלו, לפחות כאפשרות. זה הנושא,

לא הנושא של סימן-טוב. הרי איש לא מכחיש שסימן-טוב כתב את זה.

ועדת החקירה - 9.5.74

ישיבה ק"ח - בבוקר

ס.י.

העד: ש. גבין

נבנצל:

בשם מי מפוצים מסמך כזה? בשם קצין המערך או בשם קמ"ן?

ש. גבין:

זה כך: אם זה יוצא בתור סקירת מודיעין או סיכום מודיעין,

זה יוצא בדרך כלל כרוך ומסודר, אז זה יוצא לחתימה, ואז זה

יוצא תחת פיקוד דרום מודיעין. זה גם בכריכה של פיקוד דרום מודיעין. אם זה

משהו שמופץ בפרינטר, מסמך כמו זה, של סיפנים מעידים או משהו מידי שלא טובל

דיחוי - מסמך כזה, לפחות עם הנוהלים שבדליה הנהיג בחקופה שאחרי המלחמה (אינני

יודע מה היה לפני זה) - היה יוצא כך שלמטה היה כתוב השם. בטלפרינטר היו

כוחכים את השם מי בחוליה חיבר אותו ומי אחראי להוצאה שלו, מכיון שהיינו 7-8

קצינים שם,

נבנצל:

זה לא היה כל כך מידי. כי הוכנו שתי גירסות, בימים שונים.

זאת אומרת שלא מסרו בטלפרינטר אצא"מיד" ורקמ"ן השקיע

סאמץ על זה וערך את זה וכו'.

ש. גבין:

הוא יכול להחליט אם הוא רוצה לחתום למטה או שהוא אומר

לסימן-טוב לחתום, או שזה ייצא בלי חתימה.

נבנצל:

כל זה נעשה כדי שזה ייצא אף על-ידי הקמ"ן או על דעת הקמ"ן.

הוא רצה שזה ייצא ברוח שלו. אז קצין המערך לא יכול להפיץ

משהו בצורה אחרת.

ש. גבין:

אחרת - בשום אופן לא. אבל אחת צריך, את מה שמעירים ואת

מה שמתקנים, אחת צריך להיות אחראי לתקן ולהכיא את זה בסופו

של דבר לידי הפצה.

הי"ר אברנט:

אני מכין שיבור ושמיצן העלון את החשדות שלהם על המסמך כפניך

באיזה זמן שהוא. נכון?

ש. גבין:

כן.

ישיבה ק"ח - בבוקר

העד: ש. גרין

היו"ר אגרנט:

מתי זה היה?

ש. גרין:

אָנאָמָה גם כן לא סתקופת דבלה. זה עוד היה לפני הפגישה שלי

עם סימן-טוב, בערך בחודש פברואר או משהו כזה.

היו"ר אגרנט:

עוד לפני פגישתך עם סימן-טוב.

ש. גרין:

כן. כשאני נפגשתי עם סימן-טוב, אז היה לי איזה שהוא מושג.

היו"ר אגרנט:

אתה נפגשת בפברואר בערך, כן?

ש. גרין:

בערך, כן.

היו"ר אגרנט:

כמה זמן זה היה לפני זה, בערך?

ש. גרין:

זה התגלגל בערך ביחד.

היו"ר אגרנט:

לא הרבה זמן לפני זה.

ש. גרין:

אני יכול רק לציין את העובדה שכשאני נפגשתי איתו, אז היה לי

כבר איזה מושג כללי על הסודות (?). אני לא יכול להגיד לך

זמנים. הכל הביע בכת אחת.

היו"ר אגרנט:

זה היה לפני שדיברת עם סימן-טוב או אחרי זה?

ש. גרין:

לפני. כשאני נפגשתי עם סימן-טוב אני כבר ידעתי שישנה איזו

שהיא אפשרות, כגלל הצילומים.

יריין:

זה לא עורר אצלך, לא גרם לך שאחא לנקוט איזה צעדים בענין זה?

ש. גרין:

זה עורר אצלי החלבנות. אבל למען האמת אני האמנתי שהעסק

הזה בסך הכל יתעורר, גם עם הגשת המסמכים. זאת אומרת כשאני

פגשתי אותו, הוא היה בדרכו לאוגדה להראות את המסמכים או לשאול בעצה של מישהו

אם אצ להגיש אותם לוועדה או לא. ואני האמנתי שאם יגיעו צילומים לידי הועדה

התעורר פה אנכיה לפה פגיעים הצילומים ולא האורישנליים.

יריין:

רק עכשיו מתעוררת אצלי איזו שאלה: המסמכים האלה, זו טיוטת

ס.י.

הערות: ש. גרין

לאיזה שהוא סיכום. זו סיוסה בשביל להפיץ לידי מי, בדרך כלל, מסמכים כאלה?
זה מסמך כסיסי, סיכום מצב בצבא המצוי, מסמך מ-3 לאפריל עד 7 לאוקטובר.

כן. אבל אני מכין שפה מוזכרים גם מקורות. ש. גרין:

זה מה שרצייתי לשאול: איך מוזכר פה [] בדברים כאלה? ידין:

זה היה מופץ, אם אין פה משהו שיכול להסביר מקורות; בדרך כלל ש. גרין:

אנחנו לא נוהגים לכתוב חמ"ס או []

הוא לא רק כותב [], אלא הוא כותב בסוגריים []. ידין:

לא, אנחנו לא נוהגים לכתוב דברים כאלה. ש. גרין:

אז האם לא יכול להיות שזאת סיוסה שהוא מביש לקמ"ן, כדי ידין:

לשכנע אותו, ואחר כך צריך לסגנן את זה עוד פעם?

אני חושב שדבר כזה יכול להיות מופץ לענף 60 או לענף 6 ש. גרין:

במסכ"ל, ועוזר ראש אמ"ן למחקר, לשכת ראש אמ"ן, בגלל המקורות.

בהנחה שאתה עושה פה איזה "טיפולים קוסמטיים", כדי שלא יסבירו מקורות, ואת זה

אפשר לעשות, זאת לא בעיה, ואפשר לכתוב בדיוק את הדבר בלי להזכיר מה זה - אז

ברור שזה הולך גם לאוגדה ולעוד ענפים במסכ"ל, לענף א 1 אולי, 399 (?) אולי.

בצורה זאת קשה לי להאמין שזה היה יציא.

האם היתה איזו שיחה על כל הנושא הזה כמה ימים לפני פרסום לנדוי:

הרו"ח החלקי של הועדה. נכון? כשהם היו אצלך עוד פעם,

יבור ושפיצן, ברפידים. אחת זוכר את זה? אחת זוכר את פרטי השיחה הזאת או מה

הייתה רוח הדברים?

רוח הדברים היא כזאת שפה קודם כל נתגלו סתירות באשר למניע ש. גרין:

לשיחת המסמכים, למה נשרפו המסמכים, למה נשרף המקור. בקשר

לזה היו סתירות. דבר שני שהועלה שם היה עניין, אם אני זוכר נכון, משהו עם צבע

דפי הסיוסה. לא כולם היו באותו צבע. נדמה לי שדף אחד היה בצבע אחר, ירוק עם

לבן.

הער: ש. גרין

- לנרדי: האם אתה יעצה להם לעשות משהו?
- ש. גרין: לא, לא יעצתי להם א לעשות שום דבר. הם לא שאלו בעצתי ואני לא יעצתי להם. אחרי פרסום הדו"ח חשבנו שמן הראוי להביא את זה לידי בירור.
- היו"ר אגרנט: אז אמרת להם, אחרי פרסום הדו"ח?
- ש. גרין: לפני פרסום הדו"ח לא אמרתי שום דבר. אחרי פרסום הדו"ח חשבנו שמן הראוי בכל זאת לפעול בענין הזה.
- היו"ר אגרנט: מי זה חשבנו?
- ש. גרין: רב-סרן בני ארד ואני.
- היו"ר אגרנט: חשבכם שכדאי להביא את הענין לחשומת לב הועדה? או בכלל?
- ש. גרין: להביא את זה לידי בירור. אם המסמכים האלה הפכו למשהו כל כך חשוב, משהו כל כך עקרוני, חשבנו שמן הראוי לבדוק את הנושא הזה עד הסוף.
- נבנצל: מי זה בני ארד?
- ש. גרין: בני ארד, כרגע הוא ראש מדור מערך בפיקוד, רב-סרן בשירות קבע, כרגע נמצא בפיקוד.
- לסקוב: מהי נודע לך בפעם הראשונה שיש חשד שהמסמך לא תקין או מזוייף או שהמסמך לך? זה היה בפגישה ברפידים או לפני כן.
- ש. גרין: עוד בדבלה, אני חושב.
- לסקוב: לפני שאתה נפגשת עם סימן-טוב והוא הציג לך את המסמך?
- ש. גרין: כן, לפני.
- לסקוב: מהי נוצע לך שעומדים להמליץ על סימן-טוב שיעלה בדרגה?
- ש. גרין: זה סיפור. אני ידעתי שמיד אחרי המלחמה מילאן לגבינו המלצה לדרגה, תיכף אחרי סיום המלחמה. ידעתי גם שהיתה איזו בעיה

ועדת החקירה - 9.5.74

ישיבה ק"ח (כבוקר)

הער: ש. גריין

משמעתית, זאת אומרת בגלל ההדחה העניין הזה לא אושר. כך בכל אופן אני שמעתי. זה היה כבר למעשה אחרי המלחמה.

ומתי אמרת לשפיצן ויבור שפאחר ועומדים להעלות את סימן-טוב לסקוב:

בדרגה, והם חוששים שנשרף מסמך שלא היה צריך להישרף או משהו

כזה, כדאי שהם יודיעו על החששות שלהם?

ש. גריין: זה היה כבר-שבע.

לסקוב: מתי זה היה?

ש. גריין: אינני זוכר חאריין.

לסקוב: אחרי 28 למרץ?

ש. גריין: מה היה ב-28 למרץ?

לסקוב: היתה לכם פגישה ברפידים ב-28 למרץ. האם השיחה הזאת היתה

לפני או אחרי?

ש. גריין: 28 למרץ ברפידים?

לסקוב: כן. שם הרי דובר ש...

היו"ר אגרנט: אתה הזכרת את השיחה ברפידים. זה היה ב-28 במרץ.

לסקוב: עבור הגיש איזו עבודה ברפידים, אחרי זה אתם דיברתם.

ש. גריין: כן, עכשיו אני נזכר. אם זה היה לפני או אחרי הפגישה הזאת -

אני לא זוכר. כל העניינים האלה זה עסק שמחבלגל. זה לא

דברים שנחתכו ועשו...

לסקוב: אתה פחות או יותר בפברואר ידעה שקרה דבר לא רגיל, לא תקין,

(א) מכחינת תורת אמ"ן, איך מודיעין צריך לעבוד, שלא צריך

ללכת כשיסת המטריה, אלא צריך להציג את האפשרויות ולהגיד: אני חושב שזה מה שהולך

להיות. שרפו מסמך, שלא בהתאם לתקנות אמ"ן. על המסמך הזה יש ייחוס של חשד,

הער: ש. גרין

אין הוכחה של חשד, ואתה חושב שצריך לעשות משהו. האם לא עלה על דעתך שבדבר הזה יש עכירה וצריך לפנות למצ"ח או לפרקליט צבאי ראשי ולהגיד לו שאתה חושב שכאן נעשתה עכירה, ולשן צריך לסנות קצין כודק אולי? אין בצבא מונח שנקרא "לעשות כירור".

ש. גרין: (א) לגבי שריפה המסמך - אני חושב שידעת עליו בדיעבד.

לעצם השריפה - אני חושב שזכותו לשרוף, זו טיוטה, הטיטה

היא שלו, אני לא רואה מה יכול למנוע ממני מחר לשרוף טיוטה שאני כותב.

לסקוב: במערך כל אחד יכול ללכת, לבחור לו מספר מסמכים, לקחת עוד

מישהו ולשרוף אותם?

ש. גרין: לא, אם זו טיוטה...

לסקוב: יש הרי פקודות.

אחרי כן רשם ב.מ.

הערות: שלמה גרין

גרין: אני אסביר לך בדיוק. אם זה חומר שבא אז כדור או בטלפרינסר

יש לגביהם רישום. לגבי הדוכים בטלפרינסר השריפה נעשית לפי

חזרכים וכדור יש השמדה מסודרת. לגבי טיוטה שנכתבה בכתב יד.....

לסקוב: המסמך הזה לא נשרף כטיוטה במקרה שמישהו גמר לעבוד עליה והיא

נזרקה לסל. המיסמך הזה נשרף מפני שרצו למנוע שיגיע לירי

מישהו ממחלקת מודיעין. המיסמך הזה נשרף על מנת שלא יגיע לירי מישהו לא מפני

שהוא היה טיוטה, אילו הוא היה טיוטה גם לא היו עושים העתק ממנו. לכן פה נעשתה

עכירה.

גרין: יכול להיות.לסקוב: אזלמה ללכת לעשות ברור, שזה מונח שקיים בכלל בצה"ל, אלא

צריך למנות ולהודיע שכאן נעשתה עכירה ומסנים קצין בודק

ומגיישים את העניין ומחליטים אחר כך - יש עכירה או לא, יעמוד למשפט או לא יעמוד,

קצין שיפוט זוטר, קצין שיפוט בכיר. אז יש איזה שהיא מערכת משפטית פרטית, שאפשר

לעשות איזה ברור באיזה מקום?

ש. גרין: לא.לסקוב: אז למה לא פעלה בדרך הזאת?ש. גרין: לא חשבתי שזה מעפיקידי לפעול ולא עלה על דעתי להתעסק עם

העסק הזה, אני לא מתמצא בכל הפרוצדורות האלה.

היו"ר אגרנט: חודה רבה לך.